

MARGARET HAINES

BATTLEFIELD

REX

SEINEN NAAR HET VERLEDEN
— Caroline Heron

Wanneer je de narratieve installatie *Battlefield ReX* betreedt die Margaret Haines speciaal voor KRIEG realiseerde, kom je terecht in de losvaste kern van een biografie over wijlen kunstenares Marjorie Cameron (1922-1995). Er is geen begin, geen midden en geen einde aan dit onderzoek, alleen maar een steeds verder uitdeinende constellatie van relaties, gebeurtenissen en denkwijzen. De vorm die deze constellatie nu aanneemt, wordt versterkt door de uitgekende visualisering die de tentoonstelling kenmerkt. Het publiek wordt uitgenodigd om een tactiel assortiment van voorwerpen te exploreren: barometers die de stemming meten, marmeren slangen, maquettes van plekken die ooit hebben bestaan. Haines zet ze doordacht naast elkaar, en wenkt naar de tekens en betekenden die ze middels deze ephemerie objecten op een fluide manier met elkaar associeert, en dat terwijl ze de epistemologische parameters test die een synthese bewerkstelligen waarbinnen het centrale karakter tot leven wordt gebracht.

Eenduidig herkend als Cameron, is de zogenaamde 'mysterieuze dichteres' misschien het makkelijkst thuis te wijzen als zij die op het toneel verschijnt naast Anaïs Nin in Kenneth Angers film uit 1954, *Inauguration of the Pleasure Dome*. Gedurende vijf decennia produceerde ze haar hoogst persoonlijk oeuvre van poëzie en kleinschalige kunstwerken in relatie tot haar toewijding tot mysticisme, feminisme, radicale kunstpraktijk, performance, poëzie en occultisme. Naast figuratieve schetsen en portretten van het dagelijkse leven wordt haar werk gekenmerkt door onderwerpen zoals energievibraties en symbolische, mythologische en literaire schepselen in ingebeelde landschappen en ritualistische ceremoniële praktijken. Cameron woonde gedurende het grootste deel van haar leven in Los Angeles, waar ze een invloedrijke figuur werd van de Amerikaanse *underground* van het midden van de 20ste eeuw en een spirituele en artistieke mentor en vriendin was voor onder anderen Aya Tarlow, Wallace Berman, Geroge Herms, Curtis Harrington en Dennis Hopper.

Een neon in de vorm van een wijnglas hangt in één van de vitrines. Deze is gevuld met argon, een element dat overvloedig aanwezig is in de lucht die we inademen en die door wetenschappers werd bestudeerd toen ze het ontstaan van de planeten onderzochten. Door het inerte gas af te sluiten en onder stroom te zetten, beginnen de partikels te vibreren en stralen ze een blauw licht

uit. In dezelfde zin als dat wat al bestaat wordt samengebracht of tastbaar gemaakt, is *Battlefield ReX* een actualisering van het onderzoeksproces van de kunstenares. Het valt samen met, en vloeit voort uit een hoofdstuk van een boek waar Haines momenteel aan schrijft, *On Air: Purity, Corruption and Pollution*. De narratieve tekst zal geschreven worden vanuit het perspectief van een researcher die aan de slag gaat met Camerons biografie, werk en context. Net zoals men een uitgebreide lezing van een subject maakt, zal ook het boek Haines' formele archiefwerk – dat ze sinds 2014 uitvoerde als bestuurslid van de Cameron Parsons Foundation – combineren met een bredere analyse van het huidige moment. Een analyse die persoonlijker is voor de kunstenaar en een verbinding toelaat met het tangentiële en het apofenieke.

Schrijven vormt voor Haines, net zo goed als film, installatie of performance, een abstracte representatieruimte. In vroegere werken, zoals 'COCO' (2014) en 'I dreamt in heaven' (2017), bewoog ze geruisloos tussen deze disciplines, om een veelzijdige taal te pomen die de huidige netwerk- en digitale tijd weerspiegelt. *Battlefield ReX* is voor Haines een gelegenheid om een nieuwe vorm te geven aan haar schrijfproces en om het geheimzinnige in beschouwing te nemen in de act van het schrijven zelf. Bovendien doet deze gelegenheid zich voor op een moment waarop het nodig is om na te denken over de functie van de biografie in een creatief proces. Haines stelt dit in vraag door

KRIEG

23.4 – 2.7.2019

Elfde-Liniestraat 25
3500 Hasselt (BE)
Maandag tot vrijdag, 9-18u
(met uitzondering van feestdagen)

KRIEGgallery.art

te verwijzen naar de act van het plengoffer – het wijdverbreid uitgeoefend ritueel van een vloeistof ‘uit te gieten’ uit waardering voor, of ter nagedachtenis van de doden.

Hoekige vazen, geprint in 3D en gevuld met water, zijn aanwezig in beide vitrines, alsook gescande en geanimeerde objecten. Als translucide eenheden drijven ze voor een harp, of een lier, die werd gefotografeerd in de muziekschool tegenover Haines' appartement. In de Griekse en Keltische mythologie wordt het instrument beschouwd als een methode om te communiceren met het hemelse, de Onderwereld, en correleert het met de constellatie die de naam Lyra draagt. Als je met dit in het achterhoofd het werk benadert, kan je zien dat de geselecteerde en gevonden objecten die door de kunstenaar in *Battlefield ReX* worden samengebracht, een *circuit board* vormen, of nog, een instrument om te seinen naar alles wat voorbijgekomen is.

In de tentoonstelling maken we kennis met Cameron middels een beschrijving in het gelijknamig getiteld hoofdstuk uit *On Air*, Battlefield Rex, waarin ze een UFO volgt in Pasadena, rond januari of februari 1946. Volgens Haines is dit een scharniermoment in Camerons leven, en zet het aan tot een exploratie van het concept van de goddelijke essentie en in het bijzonder, van de terugkeer van het matriachale tijdperk. Cameron maakte kennis met esoterie deels door haar huwelijk met de topwetenschapper en occulte leider, Jack Parsons. De tekst opent dan ook met de dag van haar huwelijk in oktober 1946. Haines absorbeert de lezing van het buitenaardse als een elementaire kracht in de centrale motieven van de installatie en plaatst het in contrast met de *high-tech* opvatting van ruimte-exploratie, die nadrukkelijk aanwezig was in het bewustzijn van het Amerikaanse publiek van die tijd.

Het was terwijl Haines onder invloed was van een zware griep dat ze de titel van deze tentoonstelling, en van het hoofdstuk, in haar wanen aangereikt kreeg. Zoals een konijnenpijp algoritmisch in elkaar stuikt, was het door een opeenvolging van *click throughs* dat Haines een relationele ruimte kon bepalen tussen voorheen disparate objecten; Haines spuwt een tekening van een Tyrannosaurus Rex en een profiel van een videospel genaamd *Battletank LOBA* uit, dat zich opwerpt als 'meester van het Eridani slagveld'. Verder is er de exo-planeet Epsilon Eridani, die regelmatig vernoemd wordt in sci-fi, en in 1960 door het NASA-programma SETI (Search for Extra-Terrestrial Intelligence) als een buitenaardse site werd beschouwd voor bewoning door mensen. Epsilon Eridani is, samen met Lyra, één van de 48 constellaties die gedocumenteerd werd door de Griekse astroloog Ptolemaeus in de 2de eeuw voor Christus. Haines beweegt voortdurend heen en weer tussen deze bewustzijnsstroom als was het een zoekmatrix, en haar rigoureuze archiefwerk bij de Cameron Parsons Foundation. Dit proces van verschillende lagen is ver-

want met het 'environmental' redeneren dat inherent is aan de intuïtieve logica van het mysticisme, terwijl het evenzeer de huidige manier van kennisproductie weerspiegelt in horizontale *online environments*.

De finale methodologische tool in dit exhaustieve proces verwijst naar een schrijverskamer. Deze tijdelijke productieruimte voor het snel herwerken en finaliseren van scripts worden gebruikt in TV en film. Deze ruimtes, die gewoonlijk de weg wijzen nog voor dat een opdracht wordt besteld, worden gezien als een goedkoper alternatief om een pilot te produceren, gezien ze net genoeg laten zien van de narrative en karakteriële ontwikkeling van een idee om het op zijn waarde te taxeren voor het publiek. Een *whiteboard* herhaalt verhaallijnen; fragmenten van het hoofdstuk uit het boek *On Air* werden gekerfd in de plexi van de vitrines. Kostuums uit bepaalde tijdperken, make-up en bepaalde stukken stof geven een zichtbaar menselijke vorm aan de installatie, die voor het overige een beeld is van Cameron die de vergelijking met het leven niet kan doorstaan. Een schrijverskamer is zoals een onderzoek in een misdaadscene: het probeert eveneens karakters, relaties en acties te traceren, en de motieven en drijvende krachten daarachter te begrijpen. Het bewaart de consistentie van de verhaallijn, terwijl het de dood van de auteur aangeeft: meerdere schrijvers werken vanaf dan herhaaldelijk op hetzelfde script.

Welnu, in *Battlefield ReX* is er een overweldigend aanvoelen van de handelingen van anderen. Ver boven de eenduidige voorstelling van een historisch feit, laat Haines haar vaardigheid zien door een meervoudig narratief uit te zetten waarin artefacten, persoonlijke belevenissen, zoekresultaten en afgebakende onderdelen in elkaar haken. Wat uiteindelijk naar voor komt als *Battlefield Rex* is een hybride communicatie die het heden in beeld brengt als een levendige belichaming van het verleden.

Vertaling: Liesbet Samyn

Kunstenaar en auteur Margaret Haines woont en werkt in Los Angeles en Amsterdam. In 2015-2016 verbleef Haines aan de Rijksakademie van beeldende kunsten in Amsterdam. Recente solo- en duotentoonstellingen vonden plaats bij Poppositions in Brussel (2019), Auto Italia in Londen (2018) en 1646 in Den Haag (2017). Momenteel werkt Haines aan een duotentoonstelling die in 2020 te zien zal zijn bij Rozenstraat — a rose is a rose is a rose in Amsterdam.

Meer informatie over de kunstenaar: www.margarethaines.com